

Til beslutningsforslag nr. B 16

Folketinget 2015-16

Betænkning afgivet af Udenrigsudvalget den 13. november 2015

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af overenskomst om oprettelse af Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbank

[af udenrigsministeren (Kristian Jensen)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 22. oktober 2015 og var til 1. behandling den 10. november 2015. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udenrigsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 1 møde.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 8 spørgsmål til udenrigsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, RV, SF, KF og SIU) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiet og Radikale Venstre kan tilslutte sig forslaget. Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbank kan få stor strategisk betydning for den økonomiske udvikling i hele Asien, og partierne finder det vigtigt at benytte enhver anledning til at øve indflydelse på udviklingen og de strategiske valg, som ikke mindst Kina foretager i disse år. Den nye investeringsbank kan således opfattes som en sjælden åben invitation til verden om at bidrage og engagere sig i Kinas udvikling. Endvidere finder Socialdemokratiet og Radikale Venstre det vigtigt, at banken kan blive et udviklingspolitisk værktøj med særlig opmærksomhed på de mindst udviklede lande. Endelig vil banken kunne være med til at åbne markeder for danske virksomheder og dermed bidrage til arbejdspladser, vækst og velfærd i Danmark. Partierne lægger i støtten til forslaget afgørende vægt på, at regeringen vil arbejde målrettet på at skabe åbenhed, transparens og ligeværdighed i bankens besluttede organer. Ligeledes bør Danmark ses som en af de klare og stærke stemmer, der følger et bæredygtigt spor i investeringerne både socialt, miljømæssigt og økonomisk. Endelig bør også dette nye fo-

rum benyttes til at føre en kritisk dialog om fremme af menneskerettigheder og bekæmpelse af korruption.

Et *mindretal* i udvalget (EL og LA) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Enhedslisten vender sig mod at bruge så mange midler fra udviklingsbistanden på at fremme danske kommercielle interesser, når man samtidig skærer så brutalt ned – især på udviklingsbistanden.

Enhedslisten ser dansk deltagelse i banken som en del af regeringens samtækningspolitik på det udviklings- og udenrigspolitiske område. Altså, at dansk deltagelse i udvikling skal samtænkes med erhvervs- og sikkerhedspolitiske interesser – som regel på udviklingsbistandens bekostning.

I denne sammenhæng gælder det særligt danske kommercielle interesser i Asien. I forslag til finanslov 2016 står f.eks.: »Danmark skal også gøre en forskel i andre lande, f.eks. i Asien, hvor mulighederne for samspil med Danmarks kommercielle interesser også er markante« og »[...] udviklingsbistanden fokuseres på organisationer og temaer, der mest effektivt fremmer danske prioriteter og leverer resultater«.

Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbank (AIIB) er blevet kaldt Kinas trojanske hest. Den må ses som udtryk for kinesisk interesse i at styrke sin position i området og internationalt.

Selvom det er Kina, der er den største investor, tyder alt på, at AIIB vil blive oprettet med inspiration fra andre udviklingsbanker. I en officiel udtalelse står bl.a.: »[...] foundation will be built on international best practices and the lessons and experiences of existing multilateral development banks and the private sector.«

Banken vil sandsynligvis låne penge til gengæld for liberaliseringer/strukturtilpasning etc. Det er desuden sandsynligt, at den type infrastruktur, der vil blive ydet lån til, for-

trinsvis handler om at forbedre eksport og transport af naturressourcer og varer.

Endelig kan Enhedslisten ikke se, hvordan banken vil sikre arbejderrettighederne og miljøet i en organisation domineret af Kina, der ikke er domineret af disse hensyn.

Derfor kan Enhedslisten ikke støtte etableringen af Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbank.

Et *andet mindretal* i udvalget (ALT) stemmer hverken for eller imod beslutningsforslaget.

Alternativet ser mange positive elementer i Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbanks opbygning og formål, men kan ikke bakke op om den tiltænkte finansieringsmåde.

Vi bakker op om bankens hovedformål om at fremme en bæredygtig økonomisk udvikling og regionalt samarbejde i Asien gennem investeringer i infrastruktur.

Vi anerkender ligeledes vigtigheden af, at Danmark tydeligt giver signal til de asiatiske lande om, at Danmark ønsker tættere tilknytning til Asien. Det vil både kunne anvendes til at påvirke landenes udvikling i positiv retning samt udbrede kendskabet til danske spidskompetencer inden for bl.a. energisektoren. Det danske medlemskab af banken vil derfor være udenrigspolitisk, udenrigsøkonomisk og udviklingspolitisk vigtig for Danmark.

Det tæller også på plussiden, at Danmark under forhandlingerne om oprettelse af banken har arbejdet for, at banken lever op til internationale standarder for bl.a. ledelse, udbudsregler, fattigdomsorientering, miljø- og klimahensyn samt social ansvarlighed. Det er vigtigt, at Danmark i sine internationale relationer altid søger at arbejde for at gøre sin indflydelse gældende ved at trække samarbejdet i en bæredygtig retning. Forhandlingerne i forbindelse med Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbank synes at have levet op til

dette, om end den mere præcise udmøntning af den danske indsats på området stadig fremstår noget sløret.

Alternativet mener imidlertid, at det er et afgørende problem, at det er forventningen, at det danske kapitalindskud på ca. 500 mio. kr. helt eller delvis vil kunne kategoriseres som udviklingsbistand. Dette synspunkt skal særligt ses i lyset af, at regeringen i sit finanslovsforslag for 2016 kraftigt har nedprioriteret de bilaterale samarbejder med de asiatiske lande.

Alternativet er ligeledes generelt meget kritisk over for regeringens samtækningspolitik, som vi frygter vil underlægge de udviklingspolitiske ambitioner danske erhvervs- og sikkerhedspolitiske interesser. Vi frygter, at den danske ratifikation af medlemskab af infrastrukturinvesteringsbanken vil have denne effekt.

Når Danmark bruger midler, der er øremærket til at bekæmpe fattigdom, skal der være et klart resultat for verdens fattigste. Denne effekt skal være det primære sigte med Danmarks udviklingspolitiske aktiviteter, og det skal kunne måles og dokumenteres.

Alternativet kan på baggrund af de ovenstående betragtninger hverken stemme for eller imod den danske ratificering af Den Asiatiske infrastrukturinvesteringsbank.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

Claus Kvist Hansen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Søren Espersen (DF) Peter Kofod Poulsen (DF) Marie Krarup (DF)

Kenneth Kristensen Berth (DF) Michael Aastrup Jensen (V) Morten Løkkegaard (V) Marcus Knuth (V)

Jakob Ellemann-Jensen (V) Peter Juel Jensen (V) Torsten Schack Pedersen (V) Christina Egelund (LA) Mette Bock (LA)

Naser Khader (KF) nfm. Malte Larsen (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Jeppe Bruus (S) Mette Gjerskov (S)

Mogens Jensen (S) Nick Hækkerup (S) fmd. Yildiz Akdogan (S) Aleqa Hammond (SIU) Christian Juhl (EL)

Eva Flyvholm (EL) Ulla Sandbæk (ALT) Martin Lidegaard (RV) Rasmus Helveg Petersen (RV) Holger K. Nielsen (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	47	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	9	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende B 16

Bilagsnr.	Titel
1	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
2	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 16

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvordan ordvalget »lægger sig op ad« i bemærkningerne skal forstås, herunder navnlig på hvilke punkter der er afvigelser fra internationalt anerkendte standarder, hvorfor der er afvigelser og ministerens vurdering heraf, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, i hvilket omfang Danmarks arbejde for, »at banken lever op til internationale standarder i forhold til bl.a. ledelse, udbudsregler, fattigdomsorientering, miljø- og klimahensyn samt social ansvarlighed« er kronet med held, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvorfor USA har valgt ikke at deltage i forhandlingerne og i første omgang står uden for overenskomsten, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om der allerede foreligger konkrete planer eller overvejelser om, hvilke danske virksomheder der eventuelt vil kunne gøre sig håb om at blive involveret i projekter fra Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbank, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren ingen betænkeligheder har ved at bevilge ca. 500 mio. kr. til en kinesisk bank, som det kan være svært at kontrollere, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren vil uddybe artikel 50 (i) og artikel 51, 2., til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvordan bestyrelsesposterne fordeles, og om der er udsigt til, at nordiske eller andre europæiske lande får sæde i bestyrelsen, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvordan Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbank adskiller sig fra Den Asiatiske Udviklingsbank, til udenrigsministeren, og ministerens svar herpå